

SIGBRIT FRANKE: EN HÅLLBAR LÄRARUTBILDNING

I December 2008 presenterade utredaren Sigbrit Franke en utredning kallad "en hållbar lärarutbildning". Det är en utredning som föreslår en rad förslag som är tänkta att omforma och förbättra lärarutbildningen vid Sveriges universitet och högskolor.

Med anledning av utredningen, bjöds Sigbrit in till Umeå universitet för att mer i detalj berätta om utredningen och föra en dialog med studenterna.

Vid besöket framhöll Sigbrit ett antal saker som särskilt man bör ha med sig då man läser utredningen:

- Arbetet utgick ifrån en gedigen bakgrundsbeskrivning av lärarutbildningens olika ansikten genom åren: vilka har varit styrkorna resp. svagheter. Tanken var att få fram en modell för en lärarutbildning som inte bara ska hålla 10 år, utan gärna ännu längre.
- Vidare så gjorde man internationella undersökningar. Bl.a. tittade utredningsgruppen på Finland och Kanada för att få goda exempel.
- En enkät bland 8000 studenter genomfördes för att få in studentperspektivet.
- Målet är att uppnå en utbildning som leder till högre status för yrket, större respekt för professionen, ökat vetenskapligt perspektiv i utbildning, en högre kvalitet och ökat söktryck till utbildningen.

Därefter gick Sigbrit igenom huvuddragen i utredningen (se bilaga). Nedan följer en kort sammanfattning av de frågor och svar som uppkom:

Hur kommer VFU-perioden att ligga?

- I utredningen ges förslag på detta i form av att den finns utspridd under utbildningen. Dock så finns exempel från t.ex. Kanada där en mer sammanhållen VFU har varit mycket framgångsrik hos studenterna. I det fallet var studenten ute på praktik fyra dagar för att sedan återvända till universitetet en dag.

Hur kommer anställningsbarheten för examinerade studenter att påverkas då dom utbildas mot stadier istället för tidigare- resp. senare år?

- Tanken med att ha en bredare examen har ej haft något genomslag bland skolorna, som fortfarande i huvudsak använder sig av den "gamla" stadiindelningen. Alltså kommer situationen för nyutexaminerade studenter troligtvis ej bli sämre än idag.

Kommer det vara möjligt att som student göra praktik på andra ställen än skolor?

- Det är upp till det enskilda lärosätet att avgöra.

Hur ser utredningen på att införa lärarlegitimation?

- Det är inget som diskuterats i någon högre utsträckning och det är viktigare att först ha en kvalitativ lärarutbildning innan man går in i frågor rörande legitimation. I Finland har t.ex. lärare mycket högre status än i Sverige men man har ej heller där någon lärarlegitimation.

I de högre behörighetskraven nämns bl.a. att man ska kräva mer än godkänt i vissa kurser. Hur ska det gå för de som sent kommer fram till att de vill studera till lärare men saknar betygen för det?

- Precis som med all annan utbildning har studenten alltid möjlighet att tillgodoräkna sig andra kunskaper, alternativt att lärosätet erbjuder en form av preparandutbildning. Det är viktigt att inte tumma på kravnivåerna vid antagning dock.

Kommer det bli lättare att dimensionera utbildningen med de föreslagna ändringarna?

- Om det blir fasta ämneskombinationer, kommer det vara lättare att dimensionera utifrån arbetsmarknadens behov. Även om vissa grupper är små kommer dem kunna samläsa mycket med andra studenter inom samma ämnesområde.

Tror utredningen att lönerna och statens syn på yrket betydelse kommer förändras med en ny lärarutbildning?

- Det borde och kommer nog att komma. Det är viktigt att staten vågar satsa resurser, att högre grad av individuell lönesättning kommer in i skolan och att rätten till kompetensutveckling säkras.

Man nämner flera gånger att förskollärarytbildningen är viktig. Ändå kortar man ner den när det finns så mycket som skulle kunna lyftas in i utbildningen. Varför inte förlänga den istället?

- Utifrån den kompetensanalys som gjorts fyller tre år behovet för att få ut kompetenta förskollärare. Dessutom vill vi göra utbildningen mer attraktiv men samtidigt erbjuda möjligheten för studenter att bygga på sin utbildning för förskoleklass och årskurs 1-3.